

רוח פורצים

הייתי רוצה לשתף את הציבור ב-
חוויה מיוחדת במינה שהיתה לי הש-
בוע.

חוויה שגרמה לי הרגשה של התרוממות הרוח.

שעודדה אותי יותר מכל דבר אחר ב-
חודשים האחרונים.

ששיכנעה אותי שרבות מן התופעות ה-
מדכאות, הבולטות כליך לעין, הן בנות
חלוף, ואילו התהליכים העמוקים יותר,
החבויים מן העין, הם חיוביים הרבה יותר.
**נכחתי כמושב הארצי של ה-
פרלמנטים לנוער.**

★ ★ ★
שקיבלתי את ההזמנה להיות נוכח
במושב זה, שנערך בבניין הכנסת ב-
מיסרת חגיגות יום-השנה ה-21 של בית-
המקדש, הייתי לעצמי.

הייתי בטוח שתהיה זאת עוד
הצגה מכויימת, מעין דיקלום קרי
לקטיב, להנאתם של המבוגרים.

בבחינת "ישחקו הנערים לפנינו".
לא התכוננתי ללכת לאירוע זה, ושכחתי את כל העניין.

עד שתפס אותי שלום כהן במס-
דרון, וקרא לי בהתרגשות: "בוא
מייד! קורה שם משהו שאי-אפי
שר להאמין!"

הייתי מסוקרן. עליתי לקומה הרביעית,
לטרקלין הגדול.

ומהרגע שישבתי, נשארת
רתוק לכפא.

★ ★ ★
הכנסת משקפת את הרמה הכללית
של העסקנות המפלגתית בישראל.
אין היא מפנקת את מאזיניה
בזיקוקידידורו אינטלקטואליים,
בלהטותם ריטוריים.

הרוב הגדול של הנאומים הם אפורים.
העברית של רוב הנאומים היא עניינה, קלר
שה, ולפעמים גם רצועה ומסורסת.
נאומים רבים בכנסת קוראים את נאומי
הם מן הגייר, אף בדברם על נושאים
פשוטים ביותר. אין הם מרימים את ער
ניהם אל המאזינים — אפילו כשיש כאלה.
והנה, באסיפה צעירה זו, היתה הרמה
שונה לגמרי.

בוה אחר זה עלו נערים ונערות,
בני 16, 17 ו-18, ונשאו נאומים
מבריקים ממש.

נאומים שהצטיינו בבהירות השפה, ב-
מיבנה הגיוני, ואפילו בפעולות רטורי-
יים.

נאומים שלא נקראו מן הכתב, ולא דוק
למו על-פה כדרשה של ברימזונה, שניש-
או בלהט של אנשים היודעים מה הם
חושבים.

כעבור שעה, בישיבת הכנסת, עלה על
דעתי עד כמה נופלת רמת הדיונים בפר-
למנט הממלכתי מזו של פרלמנט הנוער,
למרות שהכנסת דנה בנושא כאוב ומרגש
מאין כמוהו — מצב יהודי ערב.

★ ★ ★
אך לא הקצן עורר את התפעלותי
העיקרית, אלא מה שיש בו.

250 הצעירים והצעירות שהשתתפו ב-
מושב זה מייצגים 103 פרלמנטים, הקיי-
מים בבתי-הספר התיכוניים בארץ, מאילת
עד צפת.

המבחר היה, מן הסתם, על פי הכשר
רון והנטייה — אך לא על פי הדיעות
או ההשתייכות התנועתית.

מכאן שפארלמנט זה הוא בבחי-
אה של מיטב הנוער בארץ, בימיו

אותנטי של כיוון מחשבתו.

מה אמר הנוער הזה בהזדמנות חגיגת
זו, באוזני כמה מראשי המדינה?

בוה אחר זה קמו הנאומים והנאומות
ואמרו:

אנו רוצים בשלום. איננו מושגי
נעים כי הממשלה עושה את הד-
רוש להשגת השלום.

צה"ל דרוש, אבל אנחנו לא רוצים ב-
מיליטריזם.

המיבנה המפלגתי הקיים פשט את הרגל,
יחד עם "תנועות-הנוער" המזדנבות אחריו.

בארץ שולמים זקנים. אנחנו רוצים
צום שישמע קולו של הדור הצי-
עיר.

ואולי חשוב עוד יותר מה שלא נאמר:
אף נואם אחר לא תמר בספי

פוח שטחים: אף נואם אחר לא
השמיע את סיסמות ארץ-ישראל

השלמה. אף נואם אחר לא הצי
דיק את קו הממשלה. אף אחר

לא פיאר את אישיותם של גולדה,
בגין או רייך.

מסתבר כי בחברה צעירה אינטליגנטית,

● **השאן, באקדמיאלי-גרבייה:** זה

נוער הערבי פוחד לפתוח את פיו, ולמתוח
ביקורת על הנעשה במדינה, שמא יבולע

לו. (היה זה רמז עדין לאמונה הכללית
השוררת בין ערביי ישראל, שכל ביקורת

דמוקרטית תיענש במעצר מינהלי והגלייה).
● **יואב לוי, ראשון-לציון:** יש

לשתף את הנוער במועצות הפדגוגיות.
השיטה הנוכחית של תעודות-הבגרות היא

פסולה, מעמדית, בלתי-צודקת.

● **אסתר אברהמי, הרצליה:** לא

עשו דבר כדי להפגיש את הנוער העברי
עם הנוער הערבי. על הצעירים לקחת עניין

זה לידעם, לערוך מיכצע גדול של אחתה
וידיות. הקשישים הם אדישים, מדברים

על שלום אך אינם עושים דבר למענו.

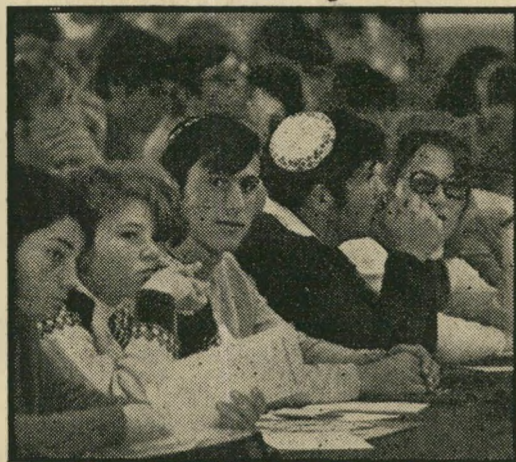
● **עופרה בארי, פתח-תקווה:**

על הנוער להשמיע את קולו העצמאי. אין
לחת לקשישים, מנהלים ומורים, לסתום

את פיו. דרושה תנועת-נוער ארצית חדשה.
יש בארץ פולחן מיליטריסטי, מביאים בני

נוער לביקורים בבסיסי חיל-האוויר, כדי
שיראו כלי-משחית, אך אין מביאים אותם

למכוני-ייצמן, כדי שיראו כלי-מדע.

חברי פרלמנט הנוער בכנסת

כל זה נאמר בשעתיים, נאום
אחרי נאום. שעתיים כהן התפרי
צצו ככוכבים: כל האגדות על
הנוער הישראלי הלאומני, המילי-
טריסטי, צרי-האופק.

וטוב שכמה מחברי-הכנסת הקשישים, ה-
מבקשים לצוד נפשות באמצעות סיסמות
ארץ-ישראל השלמה, נוכחו לדעת מנין נוש-
בת רוח-הפרצים החדשה, הרעננה.

★ ★ ★
יך נוצרה רוח זו? זהו בחדאי אחד
מפלאי הדור.

אחרי שנתיים וחצי של שטיפת-מוח שר-
ביניסטי, באמצעות הרדיו, הטלוויזיה, ה-
עיתונות הממונית וכל שאר כלית-הקשורת
ההמוניים, אלבומי המלחמה ותקליטי ה-
מלחמה, שירי-המלחמה הממוסחרים — איך
זכתה המדינה לנוער כזה?

אני מאמין שזוהי בעיקרה תו-
פעה עצמאית.

בחדאי, תופעה זו לא היתה יכולה להת-
גבש, לולא ניהלנו במשך שנתיים וחצי
אלה מאבק עקשני למען השלום, נגד שטי-
פת-המוח הטוטאלית.

אך הנוער הזה אינו מקבל את השקפ-
תיו מן המוכן — גם לא מאיתנו.

הוא הגיע לדרך זו כמו שכל

נוער בריא מגיע לדרכו: עליידו

בחנית הקיים, גילוי הזיוף, פסילת

המליצות שאינן תואמות את ה-
מציאות, חיפוש האמת.

האם הושפע עליידו תרבות-הנעורים ה-
מציפה עתה את העולם, המוצאת את ביי

טויה לא רק בשערות ארוכות ובסיגנון
הקצב, אלא גם בתנועות-השלום הגדולות,

במיסגניה-מחאה האדירים, בפסטיבלים של
שירת השלום והשחיון?

מי שפבור שאפשר לבודד את

הנוער הישראלי מן הנעשה בנו-
ער העולמי, משהו את עצמו. ה-

שירים חוצים גבולות, החיפושיות
הן דמויות עולמיות, תרבות-הי-

עורים היא בינלאומית.

אך הסימנים הראשונים של סיגנון-נעור-
רים ישראלי אינם חיקוי של משהו שבא

מן החוץ. ולראייה: אין הנוער הישראלי
מעתיק את הסמנים החיצוניים ואת הסיס-

מות הזרים למציאות המיוחדת של ישראל.
פולחן-הסמים מוגבל בארץ, השערות הן

גזויות, אופנת המאזינים-טרזוקים-גזארי-
זם לא נקלטה.

התהליך עמוק הרבה יותר: אי-

תם הגורמים המביאים את הנוער

המערבי לדחיית המיליטריזם וה-
שויניזם של הזקנים, פועלים גם

כאן.

שאיפת-השלום של דור, שנוול בסימן

פצצת-האטום, היא אוניברסלית. תחושת-

החיים של הדור הצעיר שווה בעולם כולו,
ואין זו אלא שאלה של זמן עד שתתגבש

במלוא עוצמתה גם בארץ.

★ ★ ★
אך יש גם צד שני לתופעה זו.

הנוער הוא חלק מן העם. אין

הוא חי מחוץ לעם.

בוודאי, הנוער בבתי-הספר התיכוניים,
שעדיין לא הגיע לצה"ל, שעדיין אינו נושא

באחריות כלכלית ועל-כן לא נתפס עדיין
במכבש הגדול של המישטר, חופשי יותר

מכל שאר שיכבות העם לגבש את דעתו.
זה מטיל עליו אחריות מיוחדת.

חובה מיוחדת.

אולם מה שאומר נוער זה בבירור, מכר-

סם גם בליבן של שאר שיכבות הציבור.

מי שיש לו עיניים לראות ואוז-

ניים לשמוע, יודע כי יש לאחר-
נה בציבור תוויה איטית, אך עק-

בית, מן הקיצוניות הלאומנית ל-
עבר מזהה-השלום.

שטיפת-המוח של אמצעי-התיקשורת מע-
לימה תופעה זו. סוקרים שיטחיים יכולים

להתעלם ממנה. הנחשול של ביזור מלחמתי
קלוקל יכול לכסות תהליך עמוק זה.

אבל הוא קיים.

זהו אחד הפאראדוקסים של המצב הנוכ-

חי בישראל: הציבור נמצא בתנועה מן

הקיצוניות אל הגישה הפתוחה, ואילו ה-

ממשלה נמצאת בתנועה הפוכה, מן המתי-
נות אל הקיצוניות.

וכן השניים — בין הציבור

וממשלתו, בין פרלמנט-הנוער וה-

כנסת, בין האם כחוג משפחתה

וגולדה כחוג עבריה — נפער פער

ההופך לתהום.

תהום זו תקבור בבוא היום את המיסד

המאובן, שהפך סכנה למדינה.

וקול המחור הוא הקול שנשמע

בפרלמנט הנוער.

מאת אורי אבנרי